

TE-palvelut
tjänster | services

Työtä, tietoa ja työkykyä –TE- palvelupilotti

Johanna Sirviö
Työkykykoordinaattori
Väliraportti
Lappi

Pilotin tausta

- Kasvava työvoimapula ja rekrytointihaasteet Lapin alueella useilla toimialoilla
  - **Työvoimatarve** etenkin pienillä paikkakunnilla ja alakohtaisesti. Pienillä työnantajilla on kuitenkin harvoin oma hr-yksikkö keskittymässä osatyökykyisten työllistämisen kysymyksiin ja työkykyasioihin.
  - Työnantajien **tarve tietoon työkyvyn tukipalveluista ja palvelumahdollisuuksista yleisesti**. Työnantajien kokemuksista ilmenee myös, että tiedon saatavuus sekä palveluissa asiointi koetaan hankalana.
  - **Tarve työkykyyn liittyvään seurantaan ja tukeen** esimerkiksi palkkatuetun työn aikana. Taustalla vaikuttaa myös työkykyyn ja osatyökykyisten rekrytointiin **liittyviä ennakkoluuloja**
  - Yhtälaille alueella on **tarve tunnistaa entistä paremmin työnhakijan työkykyä asiakkuuden kaikissa vaiheissa** mutta etenkin asiakkuuden alussa.
  - Yritysten ja työntajien tilanteiden kokonaisvaltainen huomioiminen ja tulevaisuuden näkymät nähdään tärkeänä osana osatyökykyisen työvoiman rekrytoinnissa tai osatyökykyisten työllistymismahdollisuuksien räätälöinnissä.
  - Monimuotoisesti (mm. myös alakohtaisesti) määrittävän työkyvyn tunnistamisen avulla työtehtävien räätälöinti tarpeisiin ja mahdollisuuksiin voidaan tarjota vaikuttavampaa tukea ja palvelukokonaisuuksia. (mm. työkykykoordinaattori ja/tai työhönvalmennus)
- Pilotilla pyritään vaikuttamaan
  - työnantajan työvoimatarpeen, palveluiden mahdollisuuksien ja täsmätyökykyisen työnhakijan kohtaamiseen
  - työkyvyn tunnistamiseen ja täsmätyökyvyn yksilölliseen tunnistamiseen ja sanoittamiseen sekä tämän turvin palveluiden vaikuttavampaan/kohtaavampaan hyödyntämiseen

Tavoiteltu muutos

- Kohtaamisen vahvistuminen
  - Pilotin avulla osatyökykyisen työnhakijan ja työvoimaa tarvitsevan työnantajan välille rakennetaan palvelua ja ohjausta, painottuen työnantajan näkökulmaan, jolla työn ja tekijän kohtaamista voidaan vahvistaa
  - Palvelu antaa työvoiman tarpeessa oleville työnantajille tietoa työkyvystä, alueen palveluista ja mahdollisuuksista työnantajalle saada työvoimaa mutta yhtälailla avaa mahdollisuuksia osatyökykyisille näiden kautta
  - Palvelun kautta saadaan myös tietoa toimialoilla tehtävistä työn muotoilun mahdollisuuksista. Palvelun kautta tunnistetaan paremmin toimialoilla olevia työn muotoilun mahdollisuuksia ja näin ollen myös tunnistaa yksilöllistä työkykyä ja osaamisen päivittämisen tarpeita.
- Työkyvyn tunnistaminen ja täsmätyökyvyn sanoittaminen/aukikirjoittaminen
  - Toisena tavoitteena on **tunnistaa yksilölliseen työkykyyn liittyviä tekijöitä, jäljellä olevaa työkykyä ja vahvuuksia.** Paremmun tunnistamisen avulla saadaan rakennettua olemassa olevista ja alueella tarjottavista palveluista räätälöity tuen kokonaisuus työllistymisen yhteydessä.

Tavoitteet, joilla muutokseen pyritään

Tavoiteltuun muutokseen pyrkivät osatavoitteet:

1. Tieto ja ymmärrys alueen nykytilasta ja työnantajien arjen rekrytoinnin tuen tarpeista
  - Saadaan tietoa työnantajien osatyökykyisten rekrytointiin liittyvistä käsityksistä, tahtotilasta ja haasteista ja hyvistä käytännöistä
2. Työnantajien tavoittaminen
  - saadaan tietoon työnantajia jotka suhtautuvat myönteisesti osatyökykyisiin potentiaalisena työvoimana
3. Työnantajien työkykytiedon ja palvelutietouden kasvu
4. Monimuotoisen rekrytoinnin tuki, työtehtävien muotoilu ja muutostilanteiden tuen tarjoaminen
5. Työnhakijoiden työkyvyn tunnistaminen
  - Työkyvyn ammattialakohtainen tunnistaminen ja työkyvyn/täsmätyökyvyn avaaminen asiakkaalle itselleen ja yhteisen urapolun ja palveluiden suunnitteluun sekä työllistymistavoitteen saavuttamiseksi

Tavoitteisiin liittyvät mittarit ja tarkastelupisteet

- mistä tiedetään että asiassa on edetty - mitä asioita tarkastellaan.

Tavoite- mittari	Tieto ja ymmärrys alueen nykytilasta	Työnantajien tavoittaminen	Työnantajien työkykytiedon ja palvelutietouden kasvu	Monimuotoisen rekrytoinnin tuki, työtehtävien muotoilu ja muutostilanteiden t uen tarjoaminen	Työnhakija- asiakkaiden työkyvyn tunnistam inen ja täsmätyökyvyn määrittely
	Tietopyyntö, sen toteuttaminen ja tiedon analysointi	Kontaktoitujen työnantajien määrä kasvaa pilotin edetessä	asiakaspalautte kysely (laadullinen tieto ja asiakaskokemus)	Tarpeeseen ja tietoon pohjautuva palvelukokonaisuus on laadittu	Kilpailutuksen onnistuminen
	Työnantajakyselyyn saadaan vastauksia ja tietoa	URA-järjestelmässä palvelutarvekoodi 57 kiinnostunut osatyökykyisten rekrytoinnista on käytössä + määrä	työkykykoordinaattori n työnantajäkäynnit lukumäärä kasvava	Palveluun ohjautuu työnantajia	Palvelun tuottajan saaminen
	Tiedon analyysi		työkykykoordinaattori n konsultointien määrä	Palvelun palautteen keruu	Palveluun ohjautuu asiakkaita
	Tiedon hyödyntäminen palveluratkaisujen pohjana		työolosuhteiden järjestelytuen määrät	Kilpailutuksen onnistuminen ja palvelun tuottajan saaminen yhteiskehittämiseen	Täsmätyö-hakusanan käyttö Uralla + määrä

Avaintulokset - tieto ja ymmärrys alueen nykytilasta ja työnantajien tarpeista

- Työnantajien haastatteluilla saatiin kokemuksia mm. Palkkatuen hyödyntämisestä ja siihen liittyvistä kehittämiskohteista kuten työn sujumisen seuranta palkkatukijakson aikana ja palveluissa asioimisen neuvonta
- Tietopyynnöllä tavoitettiin kolme palvelun tuottajaa ja verkoston toimijaa, jotka kuvasivat osatyökykyisten työllistymisen tukemista ja työnantajan tukemiseen liittyviä seikkoja
  - Täsmätyökyvyn sanoittamisen tarve
  - Taustatyö ja työkyvyn profilointi
  - Työkykytieto suhteessa toimialaan
  - Työnantajille tietoa:
    - Mahdollisuuksista ja palveluista
    - Haasteena se että asiaa lähestytään riskien kautta ei mahdollisuuksien kautta,
    - Räätelöintien avaaminen, mitä tarkoittaa juuri omassa organisaatiossa

Avaintulokset - tieto ja ymmärrys alueen nykytilasta ja työnantajien tarpeista

- Työnantajakyselyllä tavoitettiin 221 työnantajaa kertomaan näkemyksistään osatyökykyisistä työvoimapotentialina.
  - Vastaajista 38% näki osatyökykyiset henkilöt osana työpaikkansa potentiaalista työvoimaa 30% vastasi tarvitsevansa asiasta lisää tietoa muodostaakseen näkemyksen asiaan
  - Vastaajista 75% ei ollut rekrytoinut osatyökykyisiä edellisen 5 vuoden aikana
  - Vastaajista 57% kertoi suhtautumisen osatyökykyisten palkkaamiseen olevan Kiinnostunut tai myönteinen
  - Rekrytoinnissa vaikuttivat tai vaikuttaisivat eniten:
    - Motivaatio työhön, Työtehtäviin sopiva tai sovellettavissa oleva työkyky, työssä vaadittava osaaminen sekä työyhteisöön sopiva tyyppi
  - Työn muotoilun ja joustojen kohdalla nousi esiin
    - Työaika, työtehtävät, työn vaativuustaso

Avaintulokset - työnantajien tavoittaminen ja tiedon lisääminen osatyökykyisistä ja palveluista

Työnantajien tavoittaminen

- Toteutettu työnantajakyselyyn liitettiin työnantajille mahdollisuus ilmaista kiinnostus osatyökykyisten rekrytoimiseen ja yhteydenottopyyntöön. Näitä saatiin yhteensä 86 ja laajemmin tarkasteltuna te-palveluista oli kiinnostunut 170 työnantajaa.
- Palvelutarvekoodiston käyttö on saatu kyselyn myötä liikkeelle ja URA-koodin käyttöä pyritään edelleen lisäämään. Palvelutarve koodia voidaan käyttää hakukriteerinä asiakastyössä jos etsinnässä on esimerkiksi työkokeilupaiikka osatyökykyiselle henkilölle.

Työnantajien tiedon lisääminen osatyökykyisistä ja palveluista

- työnantajäkäynnit kontaktoinnin myötä ovat kasvaneet ja työnantajille on viety tietoa työkykyä ja rekrytointia tukevista palveluista (palkkatuki, työolosuhteiden järjestelytuki, työkokeilu, todistus osatyökykyisyydestä suurtyönantajalle)

Avaintulokset - Monimuotoisen rekrytoinnin tuki, työtehtävien muotoilu

- Työnantajien rekrytointia tukeva palvelukokonaisuus on kilpailutettu ja palvelun tuottaja valittu. Palvelusta kerätään laadullinen asiakaskokemustieto
- Osaavaa rekrytointia –palvelu
  - Palvelu kokonaisuus koostuu kahdesta osasta Startti ja Sparri
  - **Startti** tarjoaa:
    - työnantajille ryhmämuotoisesti tietoa osa- ja täsmätyökykyisyydestä, työllistymistä tukevista palveluista, työn räätälöinnistä yleisesti
    - Työnantajille paikan kokemusten jakamiselle
  - **Sparri**-osiossa
    - työnantajat saavat yksilöllisen ohjauksen ja valmentajat sparraamaan ja soveltamaan työnmuotoilun menetelmiä rekrytoinnin tukena.
    - Esimerkkejä ja sovelluksia työn järjestelyyn, räätälöintiin ja palveluiden hyödyntämiseen
    - Sparrauksessa huomio kiinnittyy myös työympäristöön ja -yhteisöön
    - Työnantajat rakentavat työvoimatarpeeseensa rekrytointisuunnitelman, jossa huomioidaan työnantajan tilanne, palvelutarve ja rekrytoinnin monimuotoisuus sekä työnantajamielikuvan kehittämiseen liittyviä näkökulmia
    - Sparrauksessa keskeisinä työnantajien kohtaamisen menetelminä on dialogi ja coaching
- Tiivis yhteistyö palvelun aikana TE-palveluihin
- Työnantajalle kanava te-palveluihin esim. työkykykoordinaattorille työkykyasioiden ja osatyökykyisten rekrytoinnin yhteydessä
- Kokemuksellisen tiedon keruu ja työnantajakohtainen palaute palvelusta
- Yhteiskehittäminen koko palvelun ajan, toiminnan reflektointi

Avaintulokset - Työnhakija-asiakkaiden työkyvyn tunnistaminen

- Työllisyyden kuntakokeilun palveluhankintojen koordinoinnin kanssa yhteistyö tiivistynyt palveluiden yhteissuunnittelussa
- Työkyvyn arviointi -palvelun kilpailutus käynnissä
- Mukaan liitetty toiminnallinen työkyvyn arviointi jakso TE-palveluna.
- Täsmätyökyky-hakusana avattu toimiston hakusanana URA-järjestelmään
  - tunnistamisen teemaa avataan henkilöstölle infojen ja materiaalin avulla

5. Johtopäätökset välituloksista

- Alueellisen tiedon ja työnantajien palvelutarvetta onnistuttiin selvittämään ja kyselyllä tavoitettiin yhteensä 221 työnantajaa, joista yhteydenottopyynnön suoraan jätti 86.
- Näkemystä täydensivät haastattelut ja toteutettu tietopyyntö
- Tiedon kautta saatiin kuvattua palvelun sisältöä tarveperustaisesti ja keskittyen kriittisiin haasteisiin ja tarpeisiin.
- Palveluntuottajan tarjouksessa korostuu ohjauksellinen ja dialogi sekä ajatus oppivasta organisaatiosta, työnantajamielikuvan kohottamisesta sekä coaching menetelmistä.
  - Yhteiskehittämistä toteutetaan palvelun aikana
  - Kerätään palautetta ja suunnataan toimintaa palautteen mukaisesti
- Palveluosista pyritään luomaan osatyökykyisten työllistymisen tueksi ja työnantajien työvoiman saamiseksi tavoitteellisia **kokonaisuuksia**.
  - Työn ja tekijän kohtauttamista myös palveluiden tasolla ja rakenteessa.
    - Osaavaa työvoimaa –palvelu + Vahvana työhön –työhönvalmennus
    - Verkostossa toimivien esim. hankkeiden palveluissa olevien asiakkaiden ja työnantajien kohtauttamista
  - Onnistuakseen vaatii tietoa verkoston ja kumppaneiden palveluista, yhteiskehittämistä ja yhdyspinnoilla toimimista

Tehdyt toimenpiteet tiiviisti

- Palkkatukea hyödyntäneiden työnantajien haastattelut ja kokemusten kerääminen
- Tietopyyntö verkostolta osatyökykyisten työllistymisen näkökulmista ja työnantajan tukemiseen liittyen
- Osaavaa työvoimaa Lappiin -työnantajakysely
  - Yhteistyö Kohti oppisopimusta –pilotti, Osaamisella työelämään. Osatyökykyisten tuettu osaamisen vahvistaminen OSTE (ESR, Lapin AMK) Asiakkaat soten ja työllisyyden yhdyspinoilla (ESR, Lapin ELY)
  - Kyselyyn saatiin 221 vastausta ja 86 yhteydenottoa työnantajilta.
  - Kyselyn vastauksia käytetty palveluiden hankinnoissa tarkentamaan sisältöä
- Osaavaa rekrytointia –palvelu
  - Työnantajille suunnattu palvelu- ja työkykytietoa sisältävä sekä työnantajakohtaista sparrausta tarjoava palvelu monimuotoisen rekrytoinnin tueksi.
  - Palvelun yhteiskehittäminen palveluntuottajan kanssa
- Työkyvyn arviointi –palvelu
  - Työkyvyn parempaa tunnistamista ja täsmätyökyvyn sanoittamista.
  - Palvelulla saadaan urapolun suunnittelemiseksi ja palveluiden tarjoamiseksi tietoa yksilöllisestä työkyvystä työnhakijalle itselleen
  - Keskeinen yhteistyö Lapin alueen työllisyyden kuntakokeilun kanssa sekä Työkykyohjelman Työkyky käyttöön -hankkeen kanssa
- Täsmätyökyky -hakusana uralle
  - Uudenmaan palvelupilotin toimien hyödyntäminen ja valjastaminen käyttöön työkaluksi osatyökykyisten tunnistamiseksi

Yhteyshenkilöt, hankeväki ja kumppanit

- TE-palvelupilotin työryhmä
  - Johanna Sirviö, työkykykoordinaattori Lapin TE-palvelut, pilotinyhteys henkilö
  - Helena Niska, koulutusasiantuntija Lapin ELY-keskus, pilotinyhteys henkilö
  - Kirsi Koskinen, työvoimapalveluasiantuntija, Lapin ELY-keskus
  - Tiina Kiuru, palvelupäällikkö, Lapin TE-palvelut
  - Katja Hannula työkykykoordinaattori, Lapin TE-palvelut
  - Riikka Wikström, projektisuunnittelija, Lapin ELY-keskus
- Palveluntuottaja
  - Y4Works
    - Osaavaa rekrytointia -palvelu
- Yhteistyökumppanit ja verkostot
  - Lapin alueen työllisyyden kuntakokeilu
  - Osaamo, Ohjaamo, Pointti –alustatoimijat ja hankkeet
  - Työkyky käyttöön -hanke, Työkykyohjelma STM
  - Oppilaitokset, OSTE-hankkeen työryhmät
  - Asiakkaat työllisyyden ja soten yhdyspinnoilla –hanke ja hankkeen toimijat
  - Muut te-palvelupilotit ja työkykykoordinaattoreiden verkosto